

KARTA INWENTARYZACYJNA GEOSTANOWISKA

Piotr Migoń

Informacje ogólne		
Nr obiektu	053	
Nazwa obiektu (oficjalna, obiegowa lub nadana)	ŚWIĄTEK	
Współrzędne geograficzne [WGS 84 – hddd.dddd]	Długość: 15°44'10"	Szerokość: 51°06'07"
Gmina	Pielgrzymka	
Opis lokalizacyjny	Wzniesienie znajduje się we zachodniej części Pogórza Kaczawskiego, w skrajnie południowej części dużego kompleksu leśnego określanego jako Złotoryjski Las. Odległość wierzchołka od centrum wsi Twardocie (ruiny kościoła) wynosi 2,8 km w kierunku WNW, od przysiółka Rochów – 1,6 km w kierunku NNW.	
Rozmiary (np. długość, szerokość, wysokość, powierzchnia)	Skałki szczytowe rozciągają się na długości około 20 m, wierzchołek podcięty od wschodu wyrobiskiem dawnego kamieniołomu o wymiarach 75 x 45 m. Wysokość kulminacji wzniesienia – 331 m n.p.m., wysokość względna – 50 m (od strony południowej)	
Charakterystyka naukowa geostanowiska		
Reprezentowana dziedzina nauk o Ziemi (np. tektonika, litologia, stratygrafia, geomorfologia)	Wulkanizm Litologia – bazalt Geomorfologia – rzeźba denudacyjna	
Rodzaj obiektu	Dawny kamieniołom w obrębie ostańcowego wzniesienia	
Litologia	Bazalt	
Forma rzeźby terenu	Nek (ostańcowe wzgórze twarzielcowe odsłaniające dawny komin wulkaniczny)	
Geneza obiektu (naturalny, antropogeniczny)	Nek – forma naturalna Kamieniołom – forma antropogeniczna	
Ogólny kontekst geologiczno-geomorfologiczny	Świątek (330 m) jest izolowanym wzniesieniem twarzielcowym – przykładem neku, zbudowanym z bazaltowej lawy wypełniającej dawny komin wulkaniczny. W najbliższym otoczeniu występują skały osadowe wieku wczesnotriasowego (pstry piaskowiec), w większej odległości powierzchnia zrównania ścinająca skały osadowe jest przykryta przez utwory	

	<p>pochodzenia lodowcowego, głównie piaski i żwiry wodnolodowcowe.</p>
<p>Opis obiektu z punktu widzenia nauk o Ziemi</p>	<p>Świątek jest przykładem niewielkiego wzniesienia twardzielcowego – neku, zawdzięczającego powstanie większej odporności bazaltu w stosunku do występującego w sąsiedztwie piaskowca wieku triasowego. Wysokość względna wzniesienia jest niewielka i wynosi około 30 m od strony północnej i do 50 m od strony południowej. W najwyższej części wzniesienia są widoczne słupy o średnicy 20–30 cm, pochylone pod kątem około 40° w kierunku północnym. Główne wyrobisko dawnego kamieniołomu podcina partię szczytową od strony wschodniej i jest całkowicie zarośnięte. Na południowym stoku występuje zarośnięte, ustabilizowane rumowisko głazów bazaltowych, powstałych wskutek wietrzenia mechanicznego.</p>
<p>Historia badań naukowych</p>	<p>Szczegółowych badań naukowych nie prowadzono.</p>
<p>Wartości dodatkowe (historyczne, biologiczne)</p>	<p>Z właściwym wzniesieniem nie są związane dodatkowe wartości. W pobliżu, przy drodze prowadzącej od podnóża wzniesienia w kierunku zachodnim, stoi kamienny krzyż z 1775 r., znajdujący się na „Szlaku kamiennych krzyży w Czaplach (Choińcu) w Krainie Wygasłych Wulkanów”.</p>
<p>Bibliografia (najważniejsze pozycje)</p>	<p>Gorzowski R., Banaszek J., 2014. Ścieżka historyczno-edukacyjno-przyrodnicza „Szlaku kamiennych krzyży w Czaplach (Choińcu) w Krainie Wygasłych Wulkanów”. Przewodnik. Pielgrzymka, 56 s.</p>
<p>Inne uwagi</p>	<p>U południowego podnóża wzniesienia, przy drodze na skraju lasu, znajduje się miejsce o bardzo wysokich walorach widokowych, z wyróżniającą się w panoramie Ostrzycą (501 m), grupą twardzielcowych wzgórz zbudowanych w permskich trachybazaltów okolic Sokołowca i zamykającym horyzont wałem Karkonoszy ze Śnieżką. Na pierwszym planie wyrównany teren związany z występowaniem utworów polodowcowych.</p>
<p>Stan i możliwości wykorzystania</p>	
<p>Możliwości wykorzystania obiektu do celów edukacyjnych</p>	<p>Możliwości wykorzystania ograniczone ze względu na dostępność obiektu (brak wyraźnego dojścia), a także większą reprezentatywność i atrakcyjność innych stanowisk w regionie z odsoniętym ciosem kolumnowym. Duże walory w aspekcie interpretacji krajobrazu ma natomiast punkt widokowy przy drodze u podnóża wzniesienia.</p>
<p>Dostępność: ograniczenia, bezpieczeństwo</p>	<p>Obiekt dostępny bez formalnych ograniczeń. Wymagana ostrożność przy poruszaniu się w po bazaltowych wychodniach i nad krawędzią dawnego kamieniołomu.</p>
<p>Istniejąca infrastruktura turystyczna</p>	<p>Na właściwym wzniesieniu brak elementów infrastruktury. U podnóża przebiega zielony szlak pieszy z Ostrzycy na Grodziec, kaczawski odcinek szlaku św. Jakuba i miejscowa ścieżka historyczno-edukacyjno-przyrodnicza „Szlaku kamiennych krzyży w Czaplach (Choińcu) w Krainie Wygasłych Wulkanów”.</p>

Istniejące i potencjalne zagrożenia	Głównym zagrożeniem dla walorów edukacyjnych obiektu jest zarastanie dawnych wyrobisk, prowadzące do zasłonięcia układów słupów bazaltowych.
-------------------------------------	--

Dokumentacja graficzna

053_1 Cios kolumnowy na Świątku.

053_2 Cios kolumnowy na Świątku.

053_3 Widok spod Świątka w kierunku Ostrzycy i Gór Kaczawskich.